U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **V. B.,** zast. Mgr. Ing. Janem Zonkem, advokátem se sídlem AK Sadová 1585/7, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2009, č. j. OAM-37/VL-18-04-2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2009, č. j. 64 Az 10/2009 – 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatele Mgr. Ing. Janu Zonkovi, advokátovi, se sídlem AK Sadová 1585/7, Ostrava – Moravská Ostrava, **se určuje** odměna částkou 5712 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í:

Kasační stížností ze dne 21. 12. 2009 se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2009, č.j. OAM-37/VL-18-04-2009. Uvedeným rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V kasační stížnosti podané s odvoláním na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). se stěžovatel dovolává toho, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku spočívající v tom, zda měl žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, nebo zda měl žalovaný zkoumat pravdivost žadatelem (žalobcem) tvrzených skutečností a zkoumat

jejich případné podřazení pod ustanovení zákona o azylu umožňující udělit azyl či doplňkovou ochranu, a dále se stěžovatel dovolává toho, že rozhodnutí žalovaného je stiženo vadou řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu. K tomu stěžovatel dodává, že jak žalovaný, tak Krajský soud v Ostravě dospěli k závěru, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost svědčící o tom, že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Tento závěr nemá oporu ve spisu, když ze samotného spisu je zřejmé, že žalobce ve správním řízení uvedl skutečnosti svědčící minimálně o tom, že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Pod uvedené ustanovení [dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se za vážnou újmu považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky] lze zařadit tvrzení žalobce o jeho zdravotním stavu, když žalobce opakovaně tvrdil, že má problémy se žaludkem, má vyoperovány 2/3 žaludku, musí častěji a v malých dávkách jíst, a dále tvrzení o jeho vztahu s přítelkyní, se kterou hodlá žít. Stěžovatel namítá, že pro posouzení napadeného rozhodnutí bylo pouze podstatné, zda žalobce jako žadatel uvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. V případě, že žalobce jako žadatel takovou skutečnost uvedl, neměla být jeho žádost zamítnuta jako nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, ale měla být zkoumána pravdivost tvrzených skutečností a jejich případné podřazení pod ustanovení zákona o azylu umožňující udělit azyl či doplňkovou ochranu. To tím spíše, že žalovaný se tvrzením žalobce o jeho zdravotním stavu a jeho možném podřazení pod ustanovení zákona o azylu umožňující udělit doplňkovou ochranu zabýval. Na základě uvedeného stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit svém vyjádření k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán ve ke kasační stížnosti uvedl, že popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis, a závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Žalovaný uvedl, že se i nadále domnívá, že byla na místě aplikace § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, jelikož stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu zejména proto, že ve své vlasti měl špatné ekonomické podmínky a jeho snahou bylo legalizovat si pobyt v České republice, kde žije se svou přítelkyní, a snaha o lepší zdravotní péči, než se mu dostávalo v jeho vlasti.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje

automaticky míru právní ochrany stěžovatelů, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatelů.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech:

1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;

2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu;

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu;

b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když

výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel jako důvody přijatelnosti kasační stížnosti, resp. jako význam kasační stížnosti, označil (zopakoval) shora uvedené kasační důvody. Za této situace se Nejvyšší správní soud mohl otázkou přijatelnosti kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

Z obsahu spisu soud zjistil, že stěžovatel do České republiky přicestoval v únoru 2006, na Ukrajině měl potíže s nalezením práce, zaměstnavatelé mu většinou neplatili. V roce 2006 byla jeho první žádost o udělení azylu zamítnuta, neuspěl ani při soudním přezkoumání rozhodnutí, řízení bylo ukončeno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008. Chtěl si vyřídit trvalý pobyt v České republice, to se mu doposud nepodařilo. V lednu 2009 znovu požádal o udělení mezinárodní ochrany, jeho žádost byla znovu zamítnuta, stejně tak bylo rozhodnuto o podané žalobě. Zamítavý rozsudek je předmětem nynějšího řízení o podané kasační stížnosti. Stěžovatel v průběhu správního řízení, stejně jako v průběhu řízení před krajským soudem uváděl, že v České republice by chtěl žít a pracovat. Poukazoval na svůj zdravotní stav, má vyoperovány 2/3 žaludku, v České republice má přítelkyni s níž žije. Na Ukrajinu se vrátit nemůže a nechce.

Nejvyšší správní soud věc posoudil takto:

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu stanoví, že *Žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Podle ustanovení § 14a zákona o azylu se *doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele*

o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko pro pronásledovaní za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím.

Žalovaný správní orgán, a stejně tak i krajský soud, jak vyplývá z obsahu spisu, vycházely ze zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící tomu, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Označené problémy nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu pamatujícího na pronásledování v zemi původu, či na odůvodněný strach před takovým pronásledováním, nebo na vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že jak vyplývá z rozhodnutí soudu, krajský soud se podrobně a argumentačně přesvědčivě vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele, se závěry krajského soudu se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud a také na ně v podrobnostech odkazuje. Námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi dostatečně vypořádaly. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s tím, že během správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Rovněž nebylo zjištěno, že by stěžovateli měla být udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu, když se stěžovatel dovolával svého zdravotního stavu. V této souvislosti je třeba odmítnout námitku stěžovatele, že zabýval-li se žalovaný správní orgán tím, že žalobcem uváděné důvody nelze podřadit pod taxativně uvedené důvody k udělení mezinárodní ochrany či tzv. doplňkové ochrany, neměl žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou, ale projednat ji meritorně. Pokud by se totiž žalovaný danou otázkou vůbec nezabýval, či neměl pro tento případ zabývat, logicky by ani nemohl dospět k závěru, že uváděné důvody nejsou těmi, které zákon pro udělení mezinárodní ochrany či tzv. doplňkové ochrany předepisuje, a zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné by tak již z povahy věci nemohlo systémově vůbec přicházet v úvahu.

Nejvyšší správní soud se přitom plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i krajským soudem, neboť ani podle názoru zdejšího soudu stěžovatel netvrdil, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu, popř. že mu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

Dále Nejvyšší správní soud uvádí, že námitkami uplatněnými v kasační stížnosti se převážně opakovaně již zabýval a vypořádal se s nimi jako nedůvodnými již ve svých dřívějších rozhodnutích. Nejprve Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji předchozí ustálenou judikaturu týkající se otázky legalizace pobytu v České republice. Již v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 2 Azs 51/2003 - 44, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *neuvede-li cizinec žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že by byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani že má z tohoto pronásledování odůvodněný strach, nelze mu azyl udělit, a to s poukazem na nesplnění podmínek v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.* V posuzované věci je na první pohled zřejmé, že stěžovatel ve své zemi původu nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ani neměl z takového pronásledování důvodný strach, a proto nemohl splnit podmínky pro získání azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. K důvodům doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, resp. k hrozící vážné újmě ve smyslu tohoto zákonného ustanovení, kdy stěžovatel poukazoval na svůj zdravotní stav, lze např. odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, v němž se uvádí: *Článek 13 části II Evropské sociální charty (publ. pod č. 14/2000 Sb. m. s.) zakládá České republice závazek k poskytnutí sociální a lékařské pomoci pouze po dobu legálního pobytu cizince, který je občanem jiné smluvní strany této charty, na českém území; nikoli závazek, aby úroveň zdravotní péče, jíž dosáhne v době tohoto pobytu legalizovaného z důvodu azylového řízení, mu byla zachována i po skončení tohoto řízení. Tím spíše nelze shledat, že by ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a následné vycestování cizince založilo rozpor s mezinárodními závazky ČR, na nějž pamatuje § 14a zákona o azylu.* V posuzované věci navíc stěžovateli ani žádná akutní či jinak bezprostřední péče v průběhu řízení o udělení azylu soustavněji poskytována nebyla.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud přitom nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupce – advokát Mgr. Ing. Jan Zonek, advokát se sídlem AK Sadová 1585/7, Ostrava – Moravská Ostrava. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta částkou 4200 Kč za dva úkony právní služby po 2100 Kč, a sice za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a za sepis kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996

Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a dále 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož zástupce je plátcem DPH, byla tato odměna zvýšena o 19 %, tedy o 912 Kč. Celkem tedy odměna advokáta činí 5712 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu